

Polná 1914 – 1918:
život v zázemí
péče o raněné

Přednáška v Městském muzeu Polná 4. 12. 2018
Zpracovala Marta Vomelová

Život v zákopech

- Velké fyzické a psychické vypětí
- Vlhko, chlad, bláto, kaverny – myší díry – zákopová noha
- Veš šatní, krysy, paraziti – desinfekce
- Nedostatečná strava
- Opravy a budování zákopů

Zákopová noha

Budování zákopů

№ 2434 Schützengrabenbau a. d. Piave 18

Život na frontě – v záloze

Zprávy z domova

Zákop s valem, drátěné zátarasy

Zajatci při stavbě zákopů

Zákop a proutěný zátaras

Rakousko-uherský vojáci v zákopu

Drátěné překážky

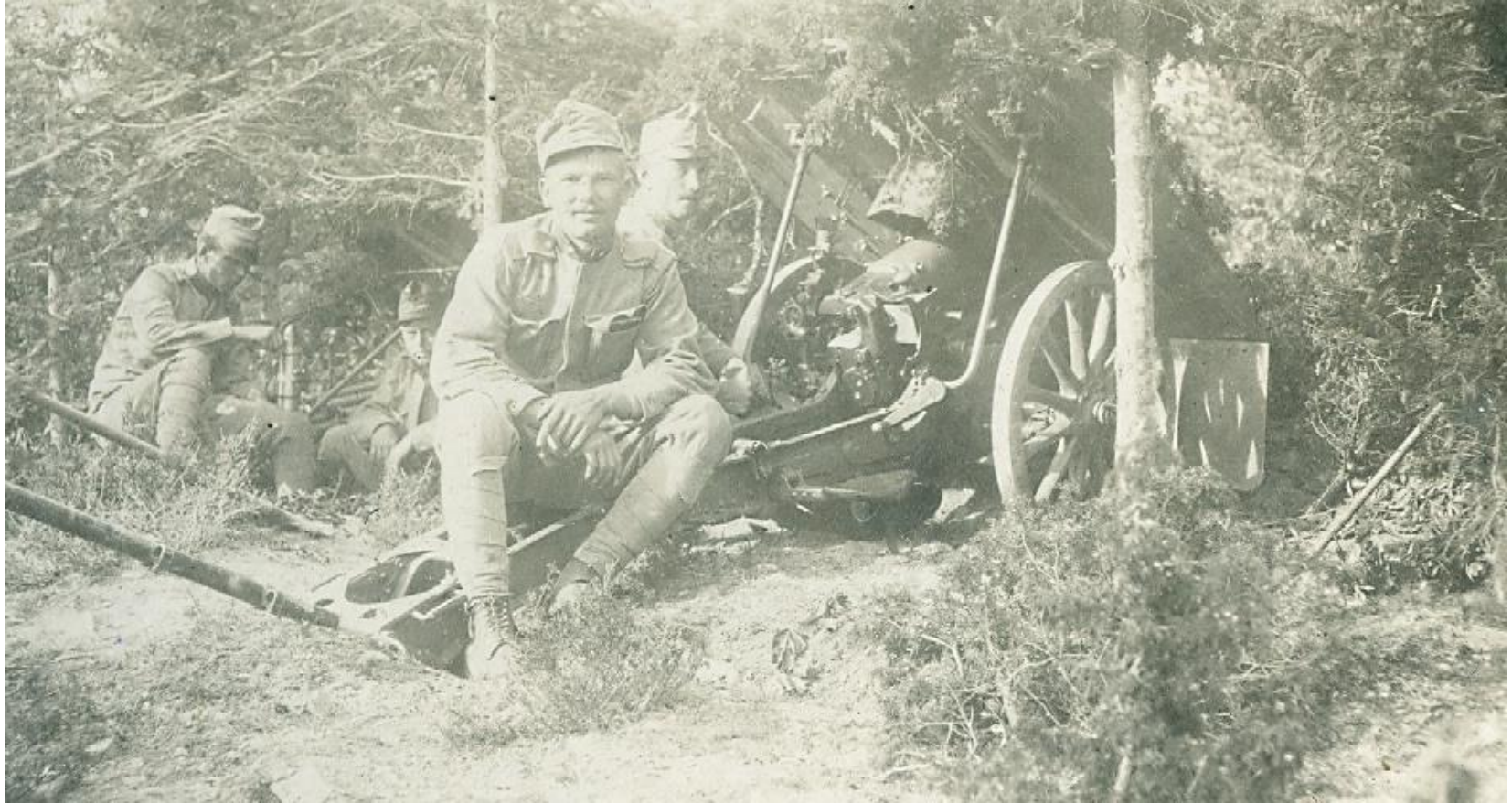
Na bojišti

Dělostřelecké postavení

Dělostřelecké palebné postavení

Provizorní polní kuchyně

Pečení chleba na frontě

Polní kuchyně a budova pekárny

Zásobování na frontě

Řezníci na frontě

Péče o raněné a Červený kříž

Péče o raněné

- Zakládání vojenských nemocnic – důvod
- Výcvik zdravotního personálu
- Vojenské nemocnice – polní, mobilizační, záložní, nouzové – epidemické, lazarety,
- Výměna personálu v nemocnicích v zázemí
- Doprava raněných – lazaretní vlaky, dobrovolníci
- Lazaret v Polné

Zdravotník

Ošetření vojáků

Transport raněných na frontě

Transport raněných

Transport raněných z lazaretního vlaku do lazaretu

Polenští v lazaretu v Tachově

Ranění v lazaretu

Pobrušáci v lazaretech.

Nemocnice

Vojenská nemocnice

Vojenská nemocnice

Zranění vojáci z Polenska v lazaretu

Stavba lazaretu v Jihlavě

Stavba provizorního lazaretu

Provizorní ubytování raněných

Provizorní lazaret v Pohledu

Z lazaretu v zámku pohledském 1914-18

Provizorní lazaret v Sokolovně

Polní nemocnice ve Skadaru

Tyfový lazaret

Vojenská nemocnice

Operační sál v Kolíně

Operační sál v budově dnešní Střední průmyslové školy strojírenské v Heverově ulici, kde byl v době 1. světové války umístěn jeden z kolínských válečných lazaretů

Lazaret v Polné

Červený kříž

Červený kříž

- Ustavení Červeného kříže
- Jeho funkce v období války – spojení s rodinami
- Dobrovolný zdravotní personál ČK
- Práce v lazaretech

Zajatci

Styk zajatců s rodinami

Absender: *Karel Holzman* Correspondance des prisonniers de guerre
Отправитель: *Polna* АВСТРО-ВЕНГРИЯ

Военный заятек Carte postale
Adresse: *Karel Holzman* Адрес: *№ 31*
Знота плену №.
selz Bernhous
Товолька губерние
*Тшин. *станица**

Prusland *Obdržel jsem 15. 7. 1916*

Portofrei Verlag der österr. Ges. vom „Roten Kreuze“ Nachdruck verboten
Безплатно Издание Австр. Общ. Краснаго Креста. Перепечатка воспрещается
Сибирь Preis 4 Heller per Stück *asie*

Lístek Vojtěcha Sedláka ze zajetí

Pamětní list Červeného kříže

Zemský pomocný spolek Červeného kříže pro království České.

Chtějíc, aby vzpomínka na tuto velkou, těžkou dobu, ve které žijeme, stále tanula nám na mysli a viditelnou památkou byla přenášena na naše děti a vnuky, vydala Rakouská společnost Červeného kříže

„Pamětní list“

vystly z ruky umělcovy. Jímavými obrazy jest vylíčena rozvětvená pomocná činnost, kterou Rakouská společnost Červeného kříže rozvinula za světové války, aby přispěno bylo udatným bojovníkům, kteří za nás trpí.

K tomuto dílu lásky případně také výnos z prodeje pamětních listů, neboť Červený kříž potřebuje znovu peníze, ježto množství příspěvků, jež věnovali mu dobrosrdeční dárcové od počátku války, byly již spotřebovány na ošetřování raněných a nemocných vojinů.

Pamětní listy Rakouské společnosti Červeného kříže vydávají se ve třech velikostech. Dárci nejméně 50 K obdrží největší, dárci nejméně 10 K osminkový, dárci nejméně 2 K list ještě poněkud zmenšený.

Rakouská společnost Červeného kříže doufá, že pro tento její pokus získati peněz, osvědčí obyvatelstvo plně porozumění a štědrou obětavost.

Kdo tudíž podporuje hmotně Červený kříž, působí vlastenecky ve prospěch státu a rodiny, neboť jedině správnou jest úvaha, že vojini v poli, bojující chrabře za vlast, ranění v nemocnicích a nemocní, vracející se do svých domovů, jsou především synové našeho lidu, **naši** synové, bratři a příbuzní.

Pamětní listy lze koupiti ve všech c. k. tabáčních trafikách v království Českém.

Pamětní list Červeného kříže

Válečné pohlednice

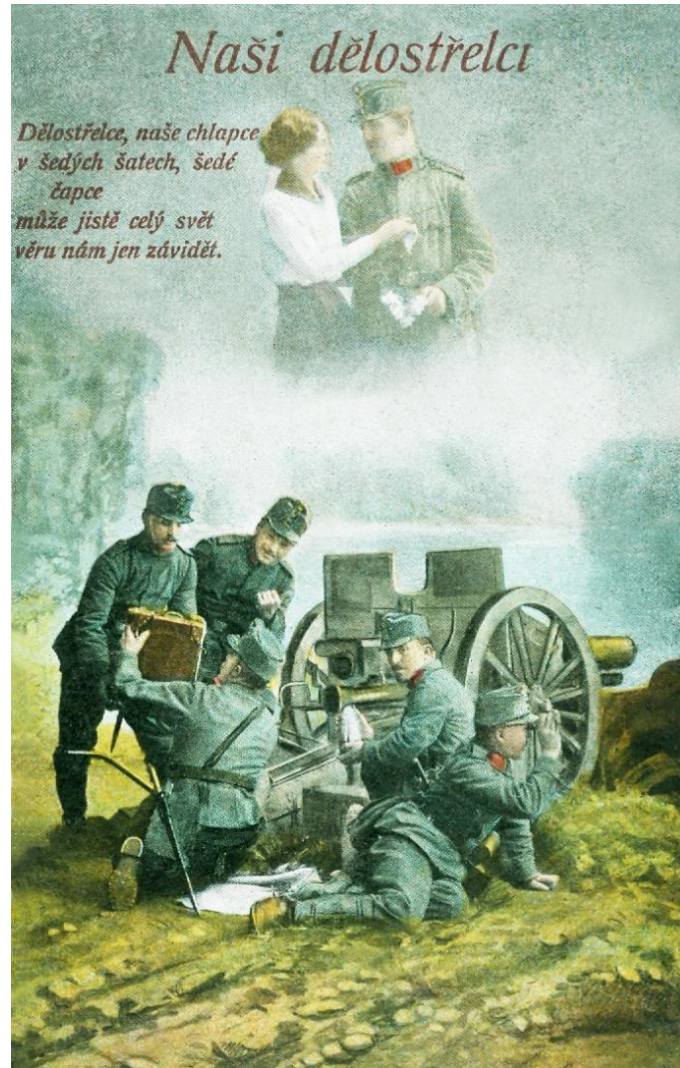
Válečná pohlednice z Haliče

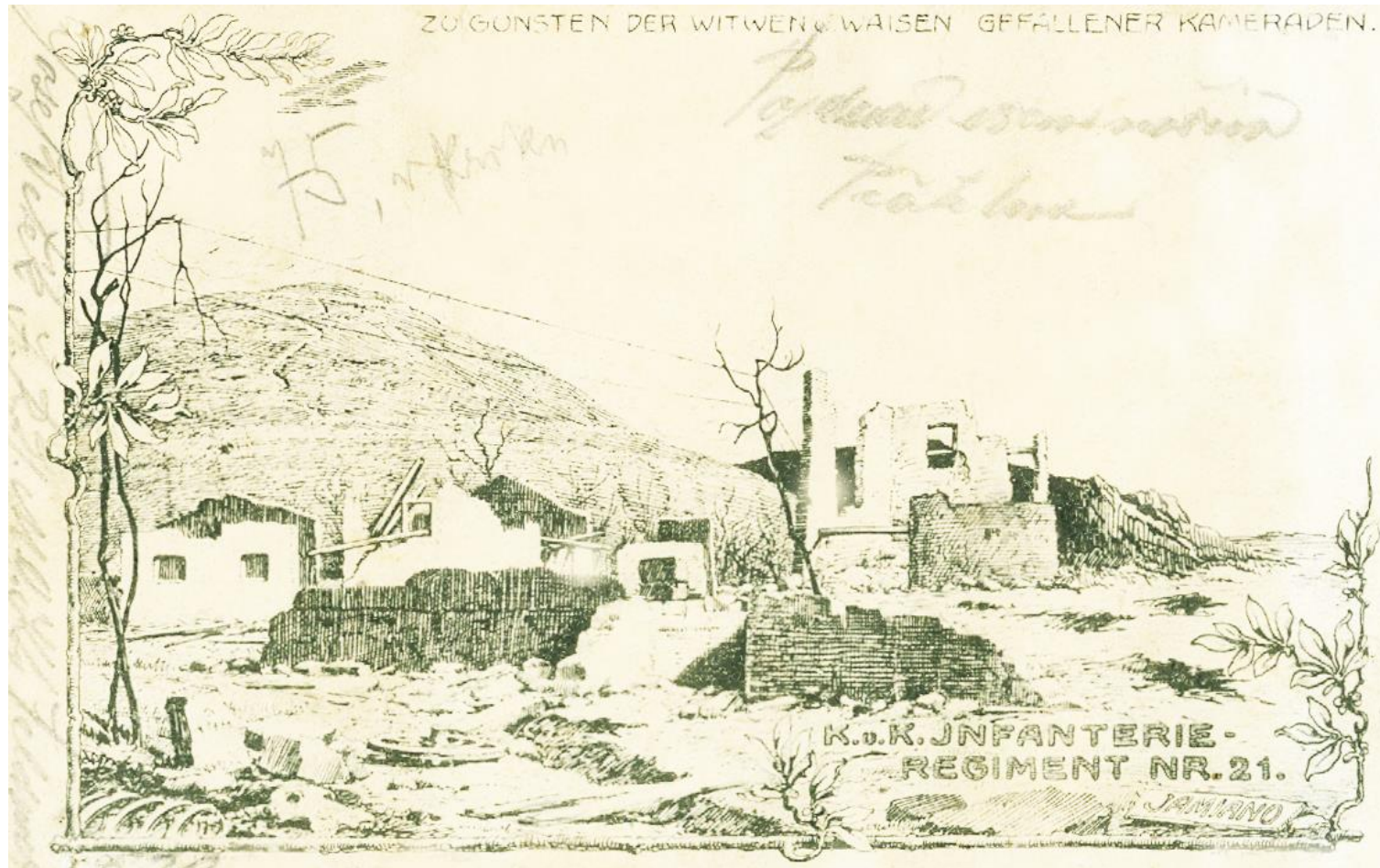
Válečná pohlednice Lago di Campo

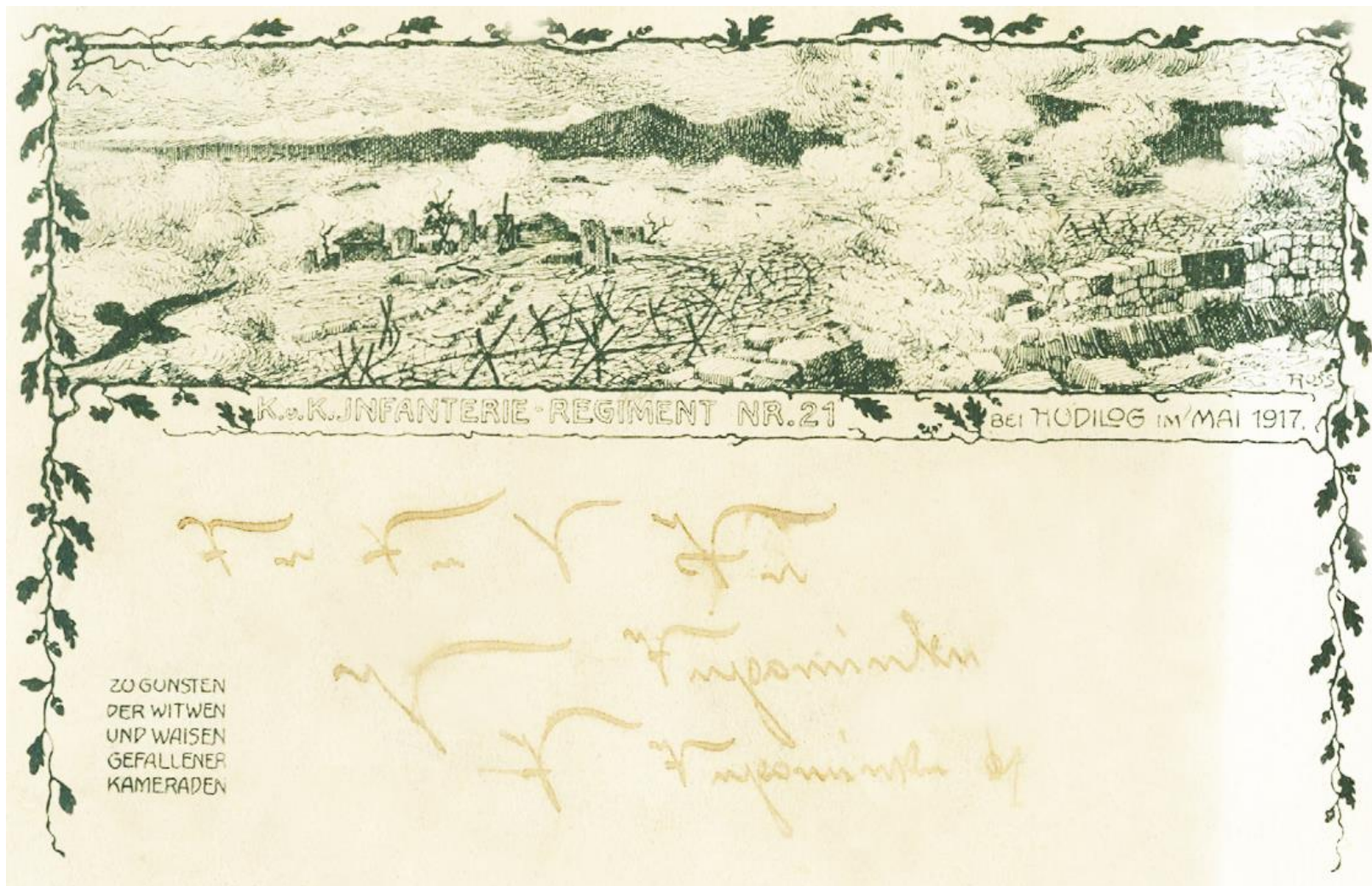
Válečná pohlednice - dělostřelci

Válečná pohlednice

Válečná podpůrná pohlednice

Válečná podpůrná pohlednice

Život v zázemí

Život v zázemí

- Nedostatek pracovních sil – zajatci
- Podvýživa – špatný zdravotní stav
- Přídělový systém – nedostatek potravin
- Rekvizice
- Válečná kuchyně

Provolání Žňové komise v Polné

Provolání!

Dle nařízení c. k. místodržitelství jsou povinni všichni
polních prací znali i neznali muži i ženy

bezpodmínečně vypomoci

při nastávající žni a sklizni obilí.

Žňová komise pro město Polnou vyzývá tudíž všechny
práce schopné,

zvláště ženy ve vojsku sloužících záložníků,

kteřé běrou vyživovací podporu,

by u hospodářů, pracovních sil potřebných, při žni vypomohli.

byvše hospodáři k tomu vyzváni.

Každá nemístná výmluva, aneb odkazování na domácí zaměstnání, neb sbírání
lesních plodů a tím odřeknutí vstupu do práce, bude c. k. okresnímu hejtmánství oznámeno.

Držitelé pozemků, kteří nemohou zjednatí sekáče obilí a pracovní síly, přihlaste se
v úředních hodinách na obecním úřadě.

Žňová komise v Polné.

Ruští zajatci v Polné

Srbští zajatci v Polné

Soupisy zásob

MP. 6445 Soupis zásob 16550

Nařízení

c. k. místodržitele pro království České ze dne 3. srpna 1914, č. 16550 pres.,
jež se týče soupisu zásob nezbytných spotřebních předmětů.

§ 1. Na základě § 1. císařského nařízení ze dne 1. srpna 1914, č. 194 ř. z., nařizuje se soupis zásob nezbytných spotřebních předmětů a to především pšenice, žito, oves, sena a mouky.
Ze soupisu toho vyňaty jsou až na další zásoby menší než 100 metrických centů pšenice, žito, oves nebo sena a menší než 50 metrických centů mouky.

§ 2. Výrobci, obchodníci, skladiště a dopravní podniky, kteří chovají v zásobě v § 1. uvedené spotřební předměty ve vlastních nebo v cizích místnostech nebo pro jiné je uschovávají, jsou dle § 2. citovaného císařského nařízení povinni politickému okresnímu úřadu oznámiti zásobu dle množství (váhy) a druhu, při čemž ten, kdo má v uschování zásoby jinému náležející, udati musí toho, kdo jest oprávněn o nich rozhodovati.
Za účelem oznámení necht vyplní náležitě ti, kteří oznámení učiniti jsou povinni, oznamovací formulář, který u obecního úřadu vyzvednut budiž, a necht jej do 24 hodin po vyhlášení tohoto nařízení v obci odevzdají u obecního úřadu.
Během dalších 24 hodin necht vyhotoví obecní úřad na základě došlých oznámení obecní přehled, v němž jednotlivé položky sečte a přehled ten okresnímu hejmanství předloží.

§ 3. Nebylo-li by toto nařízení do té doby zrušeno, budiž v § 2. nařízené oznámení dne 1. a 15. každého měsíce opětováno, načež se v tomto paragrafu nařízený postup opakuje.

§ 4. Kdo údaje na něm žádané nepodá ve stanovené lhůtě, kdo dané jemu otázky zpečuje se zodpovídati, nebo zodpoví je nesprávně, bude dle § 3. císařského nařízení potrestán okresním politickým úřadem podle jeho uvážení buď peněžitou pokutou až do 1000 korun, nebo vězením do tří měsíců.
Kdo však proti své povinnosti učiniti udání úmyslně zatají úřadu zásoby nezbytných spotřebních předmětů, nulčejících se v jeho majetku nebo v jeho uschování, bude na základě § 6. císařského nařízení příslušným soudem potrestán pro přečin tuhým vězením od jednoho měsíce do jednoho roku. Vedle trestu vězení může mu býti uložena peněžitá pokuta až do 20.000 korun. Témuž trestu podleňají osoby, které jednají v zastoupení osob údají povinných a takovým zatajováním se proviní.

§ 5. Obecní úřady jsou povinny, při předkládání v § 2. nařízeného obecního přehledu oznámiti ony osoby, které jsou podezřelé z trestních činů, v § 4. uvedených.
Politický úřad může zásoby každé doby shlédnouti, a pakliže oznámení nebylo vůbec nebo nesprávně učiněno, na útraty strany je zjistiiti.

§ 6. V případě soudního odsouzení dle § 6. citovaného císařského nařízení může býti v rozsudku dle § 9. zmíněného císařského nařízení býti vysloveno, že pachatel patřící zásoby propadají ve prospěch státu. Stát použije propadlých zásob k zaopatření obyvatelstva. Také může býti uznáno na ztrátu živnostenského oprávnění.

§ 7. Toto nařízení nabývá platnosti dnem vyhlášení.

C. k. místodržitel:

František kníže Thun-Hohenstein.

K povšimnutí! Nařízení toto má za účel pouze soupis a evidenci zásob, anižby nějakým způsobem omezovalo volné nakládání vlastnicka s těmito zásobami.

Z. 16550/14. 16550/14. 16550/14.

16550—K. b.

Vyhláška – ceny chleba a mouky

Vyhláška.

Na základě různých cis. nariadení o zásobování obyvatelstva moukou a chlebem bylo přiděleno městu našemu jisté množství žita, kteréž obec koupí áskala a počne mouku ze žita toho vydávati pekařům a obchodníkům moukou dne 14. května 1915.

Po dohodě s pekaři stanovil obecní úřad

cenu chleba za 1 kg 48 h
„ mouky „ 1 kg 52 h

Mouka žitná vyztěná jest na 82%, a smati býti před upotřebením tak v hmotnosti smíchána a sejestná 20%, náhražek (brambor, ječné neb kukuřičná mouky) a zakazuje se co nejvíceji chléb bez náhražek vyráběti.

Upozorňuje se že chléb u pekařů koupený pečen jest s přísadou bramborů v množství 20%.

Pekařům přísadkou bramborové listy tak zpracováni by do prodejce dostal se chléb dobrě jakžkoli tak jak provedenými zkouškami se strany obecního úřadu dočleno bylo a chléb musí býti pečen v bochníkách ve váze 1 kg 96 dek až 2 kg. by přesně na čtyři díly dělitelný byl.

Aby se žitem, potažmo moukou co možná nejdéle se vystačilo je obecní úřad nucen zavésti tak zvané chlebové a moučné listky.

Chlebové listky vydávány budou na jeden týden a síce vždy sobotou počínaje a pátkem končící a zníti budou na množství buď 140 kg mouky neb 196 kg chleba pro každého člena rodiny a obdrží každý majitel chlebového listku na týden buď chléb neb mouku.

— Obchodníci a pekaři smi od 15. května 1915 prodávati chléb neb mouku jen proti —
odevzdání chlebového listku a množství na listku uvedeném.

Listky chlebové vydávány budou o přes řaděten tomu obyvatelstvu, kteréž dnešního dne žádných zásob mouky neb chleba nemá a jest se každému

o listky přihlásiti u městského úřadu v pátek odpoledne od 2 do 7 hod.

U podánímu směje na první řaděti žitná a ječné, a pak žitná jednoduše domáckou a správnou úměrou se přísadami.

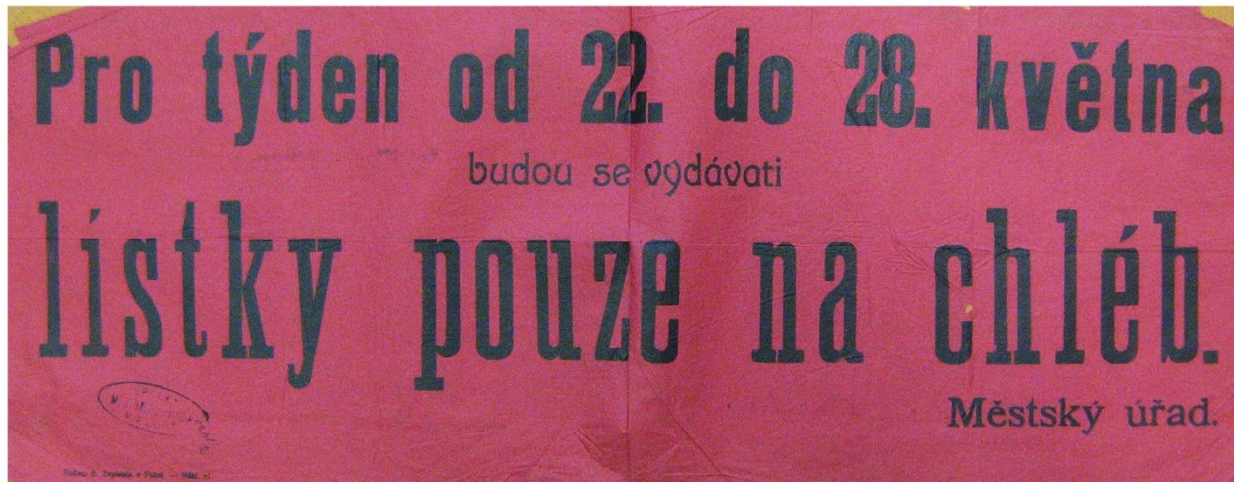
Chlebové listky neb potraviny na tyto zikane přenechávati jiným osobám jest písně zakázáno.

Ti obyvatelé kteří dnešního dne nějaké zásoby chleba neb mouky mají, mohou nárok na chlebové listky uplatiti až po vyčerpání svých zásob, avšak připomenutí se vyhláška č. 1. o úměrném hejtmanským obvoláním množství spotřeby mouky na jedno osobu 4 kg měsíčně a připomenutí se smolkou ze svého listku.

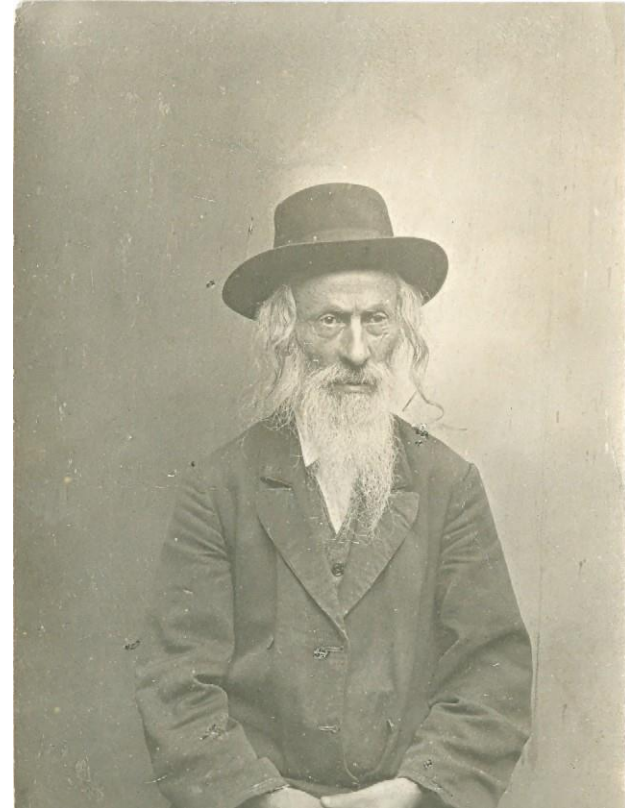
Obecní úřad města Polné
dne 13. května 1915.

Jindřich Valencec,
starosta.

Vydávání lístků na chléb

Uprchlíci z Polska – Židé z Haliče

Polští uprchlíci

Pořádání kulturních akcí ve prospěch pozůstalých

M. Polák
Propagace na bazar pro vdovy
1916.

č. 800
FS 16592

== Ve prospěch vdov a sirotek po ==
padlých vojinech.

Šbor učitelský dívčích škol v Polné,
pořádá
v sobotu, dne 8. července odpoledne
a
v neděli, dne 9. července 1916

≡≡≡ **BAZAR,** ≡≡≡

t. j. výstavku a prodej
různých ozdobných a ručních prací,
jež zhotovily žákyně těchto škol.

Bazar umístěn je v I. poschodí dívčích škol.

CENY VĚCÍ LEVNÉ, BEZ OMEZENÍ DOBROČINNOSTI.

B. Zapletal v Polné.

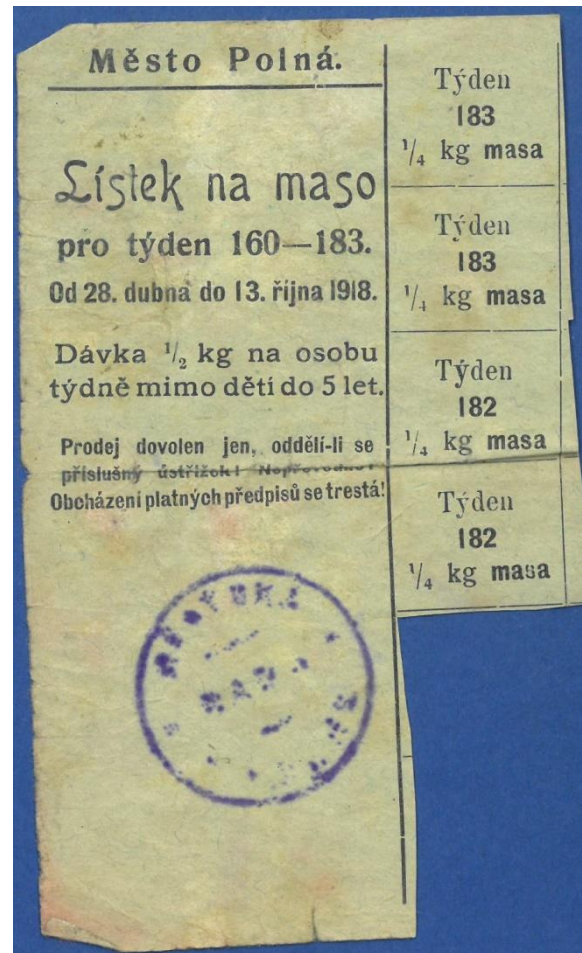
Přídělové lístky - chleбенky

157. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	158. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	159. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky		160. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	161. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	162. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	<p>Prodej dovolen jen egyptu II se přiměřený množství. Nepřevodno. Patek sekáren.</p> <p>Neustátněmú třese se na penězích až do 1944 K, včasem až do 6 měsíců, přičemž ztráta živnostenského oprávnění.</p> <p>G. k. místodržitelvi.</p> 	163. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	164. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	165. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky		166. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	167. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	168. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	169. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	170. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	171. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	172. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	173. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	174. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	175. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky		
160. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	161. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	162. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky		163. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	164. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	165. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky		166. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	167. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	168. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky		169. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	170. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	171. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	172. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	173. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	174. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	175. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	176. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	177. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	178. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	179. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	180. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky
180. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	181. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	182. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky		183. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	184. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	185. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky		186. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	187. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	188. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky		189. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	190. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	191. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	192. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	193. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	194. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	195. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	196. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	197. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	198. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	199. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky	200. týden 35 g chleba nebo 25 g mouky

Výkazy zpracovávané obchodníky

1	2	<h2>Výkaz o spotřebě mýdla a mýdlového prášku</h2> <p>na měsíce: srpen, září, říjen, listopad 1917.</p>		<p>Každé jednání proti tomu trestá se pokutou do 20.000 K neb vězením do 6 měsíců. Mimo to může být vysloveno propadnutí zboží, a nařízeno odejmutí živnostenského oprávnění.</p> <p style="text-align: center;">C. k. místodržitelství pro království České.</p> 																				
3	4	<p>Platnost tohoto výkazního lístku není omezena na onen sp.ovní obvod, v němž byl vydán. Lístek ten je nepřevoditelná veřejná listina.</p> <p style="text-align: center;">Dlužno oddělití: _____</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">za 1 kus vál. mýdla . . . 2 ústřížky</td> <td style="width: 50%;">za 1 kus mýdla k holení</td> </tr> <tr> <td>„ 1 „ „ toilet. mýdla 2 „</td> <td>„ váže 120 g „ 3 „</td> </tr> <tr> <td>„ „ 125 g válečn. „</td> <td>„ „ 100 g jinéh. mýdla „</td> </tr> <tr> <td>„ „ „ „ „ 1 ústřížek</td> <td>„ „ „ „ „ 1 ústřížek</td> </tr> <tr> <td>„ 1 kus toilet. mýdla „</td> <td>„ „ 50—40% 2 ústřížky</td> </tr> <tr> <td>„ váže 80—120 „</td> <td>„ „ přes 40% 3 „</td> </tr> </table> <p>„ 1 kus „ „ vědka k praní a drhnutí tuk obsahujících 1 ústřížek.</p> <p>Benem prvních dvou měsíců nesmí se na základě tohoto výkazního lístku vydati více než:</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;">1 kus váleč. mýdla neb váleč. toilet. mýdla a 250 g mýdlového prášku,</td> <td style="width: 50%;"></td> </tr> <tr> <td>neb 2 kusy „ „</td> <td></td> </tr> <tr> <td>„ 2 „ „ „ toiletního,</td> <td></td> </tr> <tr> <td>„ 1 kus „ „ a 1 kus vál. toll. mýdla neb 500 g vál. mýdl. prášku.</td> <td></td> </tr> </table>			za 1 kus vál. mýdla . . . 2 ústřížky	za 1 kus mýdla k holení	„ 1 „ „ toilet. mýdla 2 „	„ váže 120 g „ 3 „	„ „ 125 g válečn. „	„ „ 100 g jinéh. mýdla „	„ „ „ „ „ 1 ústřížek	„ „ „ „ „ 1 ústřížek	„ 1 kus toilet. mýdla „	„ „ 50—40% 2 ústřížky	„ váže 80—120 „	„ „ přes 40% 3 „	1 kus váleč. mýdla neb váleč. toilet. mýdla a 250 g mýdlového prášku,		neb 2 kusy „ „		„ 2 „ „ „ toiletního,		„ 1 kus „ „ a 1 kus vál. toll. mýdla neb 500 g vál. mýdl. prášku.	
za 1 kus vál. mýdla . . . 2 ústřížky	za 1 kus mýdla k holení																							
„ 1 „ „ toilet. mýdla 2 „	„ váže 120 g „ 3 „																							
„ „ 125 g válečn. „	„ „ 100 g jinéh. mýdla „																							
„ „ „ „ „ 1 ústřížek	„ „ „ „ „ 1 ústřížek																							
„ 1 kus toilet. mýdla „	„ „ 50—40% 2 ústřížky																							
„ váže 80—120 „	„ „ přes 40% 3 „																							
1 kus váleč. mýdla neb váleč. toilet. mýdla a 250 g mýdlového prášku,																								
neb 2 kusy „ „																								
„ 2 „ „ „ toiletního,																								
„ 1 kus „ „ a 1 kus vál. toll. mýdla neb 500 g vál. mýdl. prášku.																								
5	6																							
7	8																							

Příděly masa – ¼ kg na týden

Příděly uhlí

C. k. místodržitelství pro království České.

1. až 24. týden. 4./11. 1917 do 20./4. 1918.

Lístek na uhlí k topení při poloviční spotřebě.

Majitel: Čis Inocenc

okres..... čís. 57.

byť čís..... Den vystavení: 27. května 1918.

Pečet
obecní.

Čís. 543 J. Hlaváčik listiny odběratelů. Prodejna uhlí:
jméno:.....
okres. Polná. čís.....

Za ztracený lístek nebude nový vydán!

Každá domácnost může odebirati uhlí (koks, briкеты) jen od prodejny uhlí, u které je v listině odběratelů zapsána, vykáže-li se úředním lístkem na uhlí a oddělí-li prodavač příslušné týdenní ústřížky.

Na týden pravděpodobně připadající množství uhlí vyhlášeno bude úředně čas od času. Nároku na odběr určitého množství, druhu nebo třídění není. Prodejna uhlí, u které majitel odběrného lístku v listině odběratelů jest zapsán, jest povinna k vydání uhlí pokud zásoba stačí.

Po vydání odběrného lístku má jeho majitel během lhůty, kterou ustanoví politický úřad I. instance, u prodejny, jejíž volba jest mu buď ponechána aneb jež mu úředně bude přikázána, předložiti odběrný lístek a dáti se zapsati.

Přestup od jedné prodejny k jiné, jakož i odstoupení prodejny od povinnosti k dodávce jest dovoleno pouze se souhlasem politického úřadu I. instance, vyjímaje přesídlení domácnosti neb uzavření prodejny. — Majitel lístku na odběr uhlí jest v případě přesídlení povinen současně s odhlášením potravinových lístků navrátiti tento odběrný lístek s objednacím ústřížkem, od prodejny uhlí zpět vyžádaným, příslušnému místu lístky vydávajícímu, jež to pak poznamená na ohlašovacím lístku.

Lístek na odběr uhlí jest veřejnou listinou a nepřevoditelný. — Jednání proti předpisům tresce se, nemá-li nastati potrestání soudem, politickým úřadem pokutou do 20.000 K, vězením do 6 měsíců, propadnutím zásob, po případě i ztrátou živnosti.

Získávání prostředků do podpůrných fondů

MP 931. Prvool.

FS 16 546

Z podnětu Nejvyšších jmenin Jeho Veličenstva císaře

obětní dnové ode dne 4. do 8. října 1916

pro Invalidní fond úřadu pro válečnou péči,
C. k. rakouský vojenský vdovský a sirotčí fond
a pro bojovníky tuberkulosou onemocnělé.

(Povolení dáno výnosem c. k. ministeria vnitra ze dne 25. července 1916, č. 16721/M. I.)

(B.)

Získávání lístků na obuv

K dosahání podpory pro své děti.

Zprávy
z křestních (rodových) matrik, dále z matrik o sňatcích a úmrtích o rodině

Jana Zvoníková rolníka v Polné
číslo domu *462/II* v místě *Polná*
obce *Polná*

Jméno rodové, křestní neb příjmení i jiné příjmení	Den, měsíc a rok, kdy se narodil	Rok, kdy se zasnoubil	Náboženství	Umění, řemeslo, jiné povolání životní	Den, měsíc a rok, kdy snad zemřel	Poznamenání
1	2	3	4	5	6	7
<i>Zvoník Jan</i>	<i>18²⁰/₇ 77.</i>	<i>19⁶/₆ 06</i>	<i>Katolická</i>	<i>strojník, rolník v Polné.</i>		
<i>Marie, roznáš. Klusáčková</i>	<i>18²⁴/₁₁ 77.</i>			<i>rybní a vojín. v. v. H. Polná.</i>		
<i>Deti:</i>						
<i>Marie</i>	<i>19²⁴/₇ 07.</i>					
<i>Jan</i>	<i>19⁵/₁₂ 08.</i>					
<i>Vladimír</i>	<i>19²⁴/₇ 10.</i>					
<i>Miláda</i>	<i>19⁷/₂ 12.</i>					
<i>Albin</i>	<i>19¹⁷/₂ 14.</i>					
<i>Zofie</i>	<i>19¹⁵/₅ 16.</i>					
<i>La souhlas s matrikami ručí:</i>						
<i>Řekavský úřad v Polné dne 13. července 1917</i>						
<i>František Vítek řekav</i>						

Ministryně vnitra v Praze, M. A. S. 10. 11. 17.

Povinné sbírky

APF 942 Österreichischer Index 1933

Hlavní sběrna u c. k. úřadu pro vyživování obyvatelstva
ve Vídni, I., Trattnerhof č. 1.

Sbírejte olejnaté plody!

Zřetelem k mimořádné důležitosti, kterou má zpracování veškerých olejnatých plodů pro zásobování obyvatelstva tukem, je pilná potřeba, aby všechny olejnaté plody byly náležitě sbírány a aby jich bylo náležitě upotřebeno. Kdo je tedy s to, aby sbíral olejnaté plody, nechť toho neopomine a nechť odevzdá je za hotové peníze přejimatelnám.

Odměna činí za kilogram zcela suchého, zdravého, plisně prostého zboží:

slunečnicová jádra	60 haléřů,
tykvová, melounová a okurková semena	100 „
bukvice	50 „
plevelové semeno	30 „
třezalka	65 „
jádra peckovitého ovoce	10 „

Veškeré zboží převezme přejimatelna zpravidla jen zcela suché, bez cizích součástek a čisté. Převezme-li přejimatelna v jednotlivých případech zboží nikoli zcela suché, je oprávněna a povinna, učinití přiměřené srážky na váze. Tykvová, melounová a okurková semena buďte, když byla vyňata z plodů, opláchnuta vodou a nejlépe na slunci, nebo na suchých místech usušena; podobně buďž naloženo s jádry peckového ovoce. Též lze plody sušiti uměle, nesmějí se však jádra při tom pražiti. Bukvice buďte podobně jako vlhké obilí sušeny v místnostech pokud možno suchých, rozprostřeny ve slabých vrstvách a častěji obraceny. Bukvice jsou zabaveny a smějí se prodati jen přejimatelnám a legitimovaným kupcům ústředny pro krmivo.

Zbytků olejnatých plodů použije se jako silícího krmiva. Kdo shromáždí olejnaté plody, potírá nedostatek tuku a opatřuje mléko a maso!

Metzger, Wien IX. - D. 20, 42 - 466 n. 17.

Prohlášení, jak postupovat při zabavování potravin

MO 938 nále. zář. 16 557

K čís. 303.991 al. 1917-R.

Zabavování potravin v denním obchodu.

Pamětní list.

Nedovolený obchod potravinami, státnímu hospodářství podléhajícími, zejména moukou a obilím, musí být potud zamčen, pokud se tím napomáhá:

1. hromadění zásob,
2. dalšímu prodeji po živnostensku,
3. srobování cen aneb
4. pokud tím trpí všeobecné zásobování.

Nepatrná množství potravin, která vozí s sebou hlavně příslušníci nejméněmajetnějšího obyvatelstva za účelem ulehčení svého vlastního neobvyklého obživního neb živobytí svých dětí, nesmějí se tudíž zabavovati.

zejména při revizní činnosti na dráhách budíž tohoto dbáno:

Zásilky mají být vyšetřovány a otvírány zpravidla jen u přítomnosti povolaných železničních orgánů.

Že zásilky byly otevřeny, budíž vyznačeno na obalu připevněním revizní cedulky, na nákladních listech a průvodních papírech náležitou poznámkou.

V případě, že by zásilka byla zabavena neb jednotlivé předměty vyňaty, budíž vydáno dráze zvláštní potvrzení o tom, které by bylo připojeno k nákladnímu listu resu, k průvodním papírům. Budíž o to postaráno, aby zásilky, když byly otevřeny, byly zase náležitě uzavřeny.

Ten, kdo má právo dispoicovní, neb cestující, budíž pokud jen možno přibrán ku vyšetřování zásilky resp. svého cestovního zavazadla a dlužno se vystříhati veskerého zbytečného mafičerného oběžování obecnosti.

Revizní orgány musí být, pokud provádějí takové řízení výkony mezi lidmi, opatřeny náležitými říznými výkazy.

Naproti nepřiměřeno a přímo trestno jest, aby potraviny po zabavení výkonnými orgány byly zničeny, jak se přť tu a tam stálo při zabavení mléka.

Ve styku se stranami necht se revizní orgány obovat vždy zdvořile a s narostlým taktem, necht jednat klidně avšak rozhodně a necht se vystřihati zbytečného rozruchu.

Válečná lidová kuchyně v Polné

Váleč. lidová kuchyně v Polné

zohájí svoji činnost

vařením dobrých a levných obědů.

Jidelní lístek vydán bude vždy předem na 1 týden a týž na obecním úřadě a ve Válečné kuchyni vyvěšen.

Cena jednoho obědu sestávajícího

z polévky a příkrmu, obnášeti bude 80. hal.

Masité pokrmy podávány budou 2krát týdně.

Každý, kdo hodlá se ve „Válečné lidové kuchyni“ stravovati, jest povinen dbáti následujících pokynů:

Obědy nutno si vždy předplatiti aspoň jeden den předem a to nejlépe na celý týden, t. j. na 6 dní (mimo neděli), nejméně však na 3 po sobě jdoucí dny.

Při zakupování obědů nutno odevzdati moušené listky a sice na 6 dnů 3 malé ústřížky, na 3 dny 2.

Na každý oběd vydán bude předplatiteli lístek, na kterém bude přesně zaznamenáno datum a den, na který lístek ten jest platný a který nutno vždy při vyzvednutí oběda odevzdati.

Předplatné listky lze si koupiti přímo ve Válečné lidové kuchyni vždy každou středu a sobotu.

Obědy odpolední budou od půl 12. hod. dopoledně do půl 1. hod. odpoledni.

Není-li oběd vyzvednut v den, na který jest lístek datován, pozbývá lístek ten platnosti, aniž má kdo nárok na jakoukoliv náhradu, poněvadž oběd byl pro něho v čas uvařen a nemůže tudíž pro něho vařeno býti podruhé, jelikož vznikl by tím nepořádek a kuchyně by utrpěla škody.

Kdo hodlá si oběd odnésti domů, nechť přinese si svoje nádoby sebou; možno však léž pojití v jídelně, kde se každému stolní náčiní zapůjčí.

Případné stížnosti neb návrhy podpisem opatřené, mohou podány býti písemně u pokladny válečné kuchyně, načež o nich rozhodnuto bude v nejbližší schůzi výboru.

Kdo se hodlá stravovati ve Válečné kuchyni lidové, nechť se přihlásí tento týden na městském úřadě v Polné.

V Polné, v říjnu 1917.

Z výboru Válečné lidové kuchyně.

Otaclav Pojmann,
předseda.

Válečná lidová kuchyně U Slovana v Polné

Válečná lidová kuchyně v Polné,

bude otevřena v hostinci „u Slovana“

dne 10. ledna 1918.

Obědy v předprodeji vždy nejméně
na 3 dny

≡ po 60 hal. ≡

Přihlášky přijímá a listky na odběr obědů
prodává paní Milada Šperlingová.

Obědy vydávají se v době
od 11 $\frac{1}{2}$ hod. dop. do 1 hod. odpoledne
do přinešených nádob, případně možno
oběd i v hostinci snísti.

V Polné, dne 7. ledna 1918.

Z výboru Válečné lidové kuchyně v Polné.

F. S. 1663
Václav Pojmann,
předseda.

80617
M. ŠPERLINGOVÁ
V POLNÉ

Polenské zvony připravené na nádraží k odvozu do sléváren

Sbírka vlny a kaučuku

C. a k. ministerium vojenství — Úřad pro válečnou péči.

Druhá sbírka vlny a kaučuku.

Dovoz nezbytných surovin jest přerušen, pomozte tedy sobě sami!

V každé domácnosti lze naléztí materialie k opětovnému zpracování se hodící, odložené, obnošené saty, puněochy, šátky, prádlo atd., jimiž naše továrny mohou doplnití suroviny, jež se nyní z cizozemstva nedovážejí.

Za příčinou sbírky těchto předmětů pořádá se druhá sbírka vlny a kaučuku

od 11. včetně až do 17. června t. r.

Každý připrav nepotřebné předměty z vlny, bavlny, plátna, juty, provazců, konopí, lnu, příže, gumy, kaučuku atd., aby záci a zákyně v hlavních sběrných dnech, dne 13. a 17. června t. r. je mohly odnésti.

Starých, upotřebených, též zcela nepotřebných předmětů, at tkaných, stávkových nebo pletených upotřebí se zcela dobře.

Je třeba:

Věci z vlny.

Dámských a panských satů,	háčkových vlněných	vlněného spodního prádla,
svrchníků,	šátků,	Jügrova prádla,
zimníků,	vlněných čepie,	nátepniček,
kožesin všelikého druhu,	vlněných rukavic,	lýtkovnic,
vlněných látek a látkových	vlněných záclon,	vlněných kazajek,
ústrižků,	puněoch a ponožek,	nezpracované vlny,
starých sbírek vzorků	kobereců,	příže k pletení,
látek,	matracové vlny,	vlněných příkrývek,
sálů,	okenních ověsů,	zbytků,
sportovních kazajek,	stůčkových kobereců,	záplat atd.
vlněných čepie,	vlněných bluz,	

Lněných látek a bavlny.

Opotřebované a nového	zástěr,	konopných sňur,
prádla všelikého druhu,	satů,	lan,
obzvláště	košil,	provazů,
prostěradel,	kalhot,	motouzů,
ručníků,	puněoch,	pytlů,
stolních prostěradel,	ponožek,	pytlovin,
ubrousků,	živůtků,	plachet,
kuchyňského prádla,	provazců,	lýčí všeho druhu a podob.
ntěráků,		

i když jsou věci ty rozedrány, roztrhány a na pohled bez ceny!

Péče o městské děti – České srdce

P. T.

V královské Praze a jejích předměstích hladovi 200.000 lidí, mezi nimi 28.000 českých dětí, jejichž hroznou bidu dovede si představit jen ten, kdo do nevytopených, temných brlohů velkoměstských sám vkročil; nábytek spálen, v bytě ani sousto jídla, v hromadě hader schoulené klubko nahých dětí... V rodinách úředníků rádi podvýživa a tuberkulóza. Dělníci jsou bez práce. Krutá čtvrtá válečná zima pokosí tisíce českých životů, hlavně životů dětských, z nichž každý je drahocným majetkem vlasti, nositelem celé naší budoucnosti!

České Srdce nachází všude nadšeného porozumění. Dochází mu dnes příspěvky desítitisícové a potraviny až z té nejodlehlejší vesničky na Šumavě. Všechno to však nestačí. Má-li býti zachráněn celý národ český, musíme všichni pomoci.

Dětský odbor dostává denně láskyplné nabídky venkovských rodin, učitelů, rolníků, továrníků, atd., jež zvou po dobu války malé národní hosty na čerstvý venkovský vzduch, k svému stolu a krbu. Kdo viděl na nádraží takovou výpravu Českého Srdce, štěstím ozářené tvářičky nebohých dětí, které jsme na cestu ošatili a obuli, odnesl si domů pevné přesvědčení, že dílo naše se podaří. Je nám k tomu však zapotřebí všech sil, všech dobrých českých rukou, všeho nadšení českých srdcí!

Tisíce českých dětí zvedá k Vám své drobné ručky a věří, že se pro každého z nich najde pohostinná střecha.

Nedejte jim zemřít!

Městský úřad žádá každého, kdo by s hora uvedené prosbě vyhovět chtěl, by udal ihned adresu svoji na městském úřadě a zároveň udal stáří děvčat neb hochů, jež po dobu války do rodiny přijmouti míní.

Odbor Českého Srdce v Polné.

V Polné, dne 19. ledna 1918.

Provolání okresní válečné pomocné kanceláře

41/1012 2-103 1-1-10-1-10

Provolání.

Dne 1. září t. r. ustavila se z podepsaných zástupců

okresní válečná pomocná kancelář

pro celý zdejší politický okres, která nyní povede péči jak o účelné soustředění všech veřejných sbírek tak i o spravedlivé jich rozdělení ve prospěch těch, kdož byli válkou postiženi

Sbirky dlužno zahájit:

- ve prospěch ošetřování raněných („Červený Kříž“),
- ve prospěch rodin povolanych vojinů a
- ve prospěch rodin pozůstalých po vojinech padlých, aneb pro nemoc zemřelých.

Všechny tyto sbirky buďtež úřední cestou odvedeny jmenované kanceláři; sběratelé musí býti opatřeni úřední legitimací a používatí k tomu výhradně tištěných sběracích archů s úředním razítkem.

Abý bylo uvarováno všeho třišťněj sbírek, žádají se úřady i korporace, aby od jiných samostatných sbírek upustily.

Do zbraně k obraně vlasti i říše byli povoláni příslušníci všech národů a všech tříd lidu, z krajů zámožných či ehuďých bez rozdílu; eit lidskosti volá tudíž ke vzájemné pomoci též nás všechny bez rozdílu, abýehom štědrú rukou přispěli ke zmírnění starosti těch, jiehž životě nyní za vlast životy své kladou.

Opuštěné aneb osirelé rodiny chceme zaopatřiti co nejrychleji společnou sbirkou vykonanou předem a dobrovolně, aby o ně později pečovatí nemusily obce samy dle zákonné povinnosti své.

Společnými silami ke společnému cíli!

Príspevky buďtež skládány v úřadovně Městského úřadu, kde sbírací listiny vyloženy jsou.

Předseda:
JUDr. Richard Halík,
okres. starosta v Ném. Brodě.

Mistopředseda: **Jindřich Volenec,**
náměstek okres. starosty v Polné.

Děkan Alois Pinl,
náměstek okres. starosty ve Štokách. Jednatel: **Prof. Jan Stránský,**
c. k. okr. škol. inspektor. c. k. okr. škol. inspektor.

Členové:
Eduard Bauer, nájem. dvora a předseda okr. hospod. spolku, **Josef Duschak,** předseda okr. jednoty něm. živn. společ., **JUDr. Josef Kobosil,** c. k. okres. komisar, **František Riedl,** předseda okr. jednoty živn. společ., **Ph. Mr. Jan Sajfert,** velkostatkář v Čes. Bělé, **Vincenc Schneider-Soukup,** c. k. okres. hejtman, **MUDr. Eduard Šubrt,** říšský poslanec a starosta města Ném. Brodu.

Tiskem B. Zepietna v Bělé — 1914 — 11.

Oznámení o stanovení cen

Oznámení!

Ve seházi, která se odbyvala dne 15. ledna 1919 usnesli se veškeré obchodníci prodávati, počínaje dnešním dnem, veškeré dosud na skladě jsoucí zboží následovně :

Cukr homolový, kostkový i krystalový 1 kg	— 2-96	K
Sůl kuchyňská 1 kg	— — — —	—60 „
Zápalky 10 kusů (nikotiv 1 krab. 9 h)	— — — —	—90 „
Cikorka	— — — —	— 1- „

Veškeré koření v balíčkách, čaj v balíčkách, veškeré modřidlo a mýdlo toaletní vesměs s 20% slevou.

Škrob tabulkový fiumanský kus	— — — —	—10 K
Soda na prádlo 1 kg	— — — —	—60 „
Cibule 1 kg	— — — —	— 2- „
Ocet (obyčejný 1 litr	— — — —	— 120 „
(stolní 1 „	— — — —	— 2- „
Petrolej 1 litr	— — — —	—64 „

Oleje strojní dle jakosti 20% slevy. Leštadlo na obuv 25% slevy. Krem I^a malé krab. 1 K, velké 1.60 K.

Rýžová košťata 1 kus dle velikosti 3 K až 5 K.

Kartáče z rýžové slámy	— — — —	— 1- K
„ z rýžových kořínků	— — — —	— 4- „
Zelí kyselé 1 kg	— — — —	— 140 „
Ůejec kus	— — — —	— 20 „
Plechové nádobi 1 kg	— — — —	— 11- „

Šicíčky různého druhu 20% slevy.

Veškeré zboží galanterní, textilní i konfekční za slevy z prodejní ceny 75% neb z nákupní 50%.

Kůže (zboží ve válce koupené) se slevou 50% z nákupní ceny.

Ceny musí býti vyvěšeny ve výkladních skříních. Obecenstvo má právo si zboží převážiti.

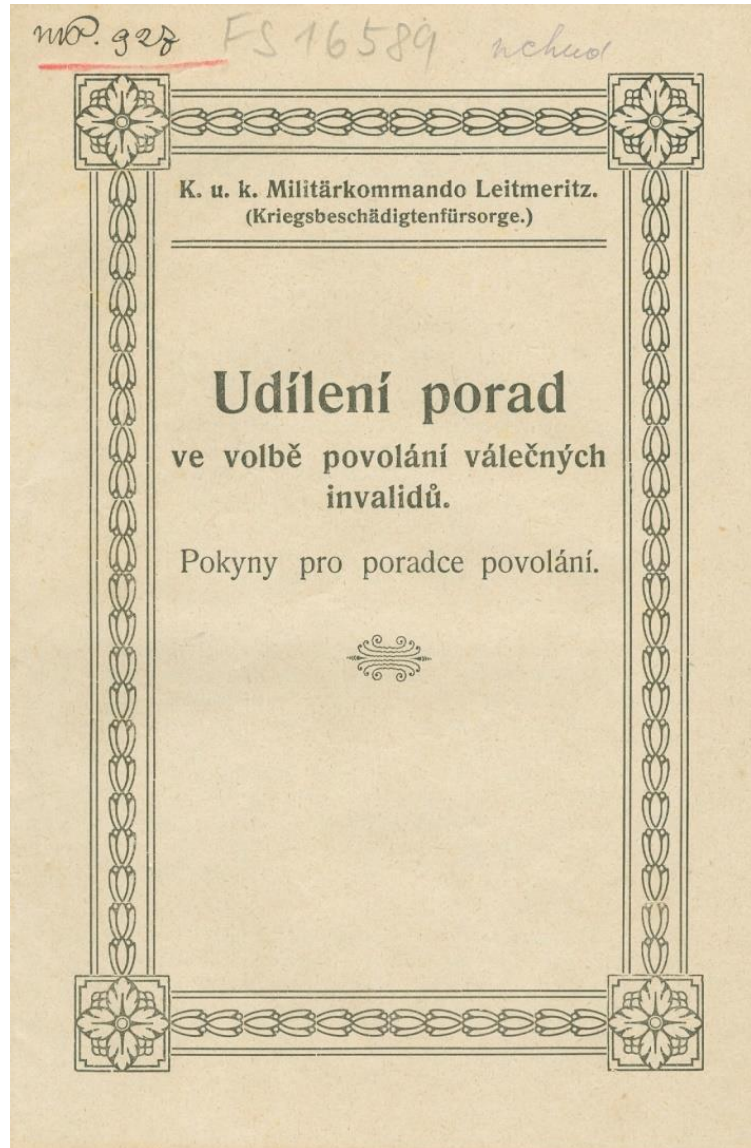
Za Obchodní gremium:

Jindřich Koucký,
i. č. jednatele

Frant. Kracik,
i. č. předseda

Právní Posluchačské Exekuce v Praze - 1884, st.

Přístup k válečným invalidům

Děkuji za pozornost.

V prezentaci byly použity předměty ze sbírkového fondu
Městského muzea Polná a z jeho elektronického archívu.